

# NMS Ethiopia Blogg

## 1/2017



### NMS Ethiopia bloggen samlet i ett

Kjære venner!

NMS er i forandring—ikke bare i Norge, men også på feltene. Mye har allerede blitt annerledes, men fremdeles befinner vi oss i en overgangsfase. En følge av omorganiseringen er at *Ny Blomst* ble innstilt i slutten av 2016 - etter 26 utgaver. Selv om det krevde en del tid og energi å lage bladet, likte vi arbeidet; det ble en slags liten evaluering av arbeidet vårt hver tredje måned: hva fungerer, hva kan forbedres. Og som vi vet av mange gode tilbakemeldinger, satte dere pris på informasjonen dere fikk om arbeidet i Etiopia. Nå har vi—og dere—et rikholdig arkiv som dekker arbeidet vårt gjennom de siste 8 årene.

Vi fortsetter med informasjonsarbeidet vårt, dog i en forandret form: gjennom *Etiopia bloggen* [www.nms.no/etiopia](http://www.nms.no/etiopia) som de fleste av dere allerede kjenner. Det er imidlertid ikke alle som har nettilgang eller er fortrolig med skiftende artikler på nettet. Noen ønsker heller å lese artiklene samlet i ett dokument, laste dem ned, videresende dem eller printe dem ut på papir. Derfor har vi bestemt oss for å samle bloggartiklene i dette PDF dokumentet som vi sender ut to ganger i året – i juni og i desember. Det blir ikke et nyhetsblad med leder, kalender og andre faste spalter og henvisninger til prosjekter og programmer, og artiklene er ikke nye, men er kun de som har blitt offentliggjort tidligere i bloggen. Bloggartiklene er uforandret – jeg henter dem fra nettsiden og samler dem i et dokument.

Vi håper dere vil like tilleggsinformasjonen og har bruk for den i informasjonsarbeidet. Kom gjerne med innspill og kommentarer. Hvis du ikke vil ha denne e-posten, bare si ifra, så vil jeg stryke adressen din.

Med vennlig hilsen,

Sonja Küspert

#### NMS team:

Klaus-Christian Küspert

[klausk@nms.no](mailto:klausk@nms.no)

Sonja Küspert

[sonjak@nms.no](mailto:sonjak@nms.no)

Marit Breen

[maritb@nms.no](mailto:maritb@nms.no)

Sophie Küspert-Rakotondrainy

[sophier@nms.no](mailto:sophier@nms.no)

Mparany Rakotondrainy

[mparanyr@nms.no](mailto:mparanyr@nms.no)

Ny Blomst red. adressen

[nmsethio@gmail.com](mailto:nmsethio@gmail.com)

#### Postadresse:

Norwegian Mission Society

P.O.Box 5552

Addis Ababa, Ethiopia

#### Besøksadresse:

Norwegian Mission Society

Kebele 09/10, Kasanchis, Addis Ababa, Ethiopia

# Barnearbeid – eneste utvei?

Tekst og illustrasjonsbildet: Sophie Küspert-Rakotondrainy, [sophier@nms.no](mailto:sophier@nms.no); foto av Define: Shiribe Deresso

03.03.2017



**Mange barn i verden arbeider. Barnearbeid blir av UNICEF definert som arbeid som hindrer barn i å utvikle og utfolde seg. Arbeid hindrer barn i å leke og være barn og er spesielt ille fordi det går ut over skolegang og helse. I Etiopia er arbeid for barn under 14 år forbudt, og skolegang er obligatorisk.**

Men disse lovene blir neppe opprettholdt i et land preget av enorm fattigdom og der familier trenger all den arbeidskraften de kan få. Lærerne har ikke tid og mulighet til å følge opp alle elevene som dropper ut, og de lokale statlige kontorene har ikke kapasitet til og kanskje heller ikke interesse av å oppsøke familier som ikke sender barna på skole.



Et eksempel på en tidligere barnearbeider er 13 år gamle Define Abebe fra Agalo Meti i Blånildalen. Foreldrene var slitne, og pengene og maten strakk ikke til for de seks barna. Etter 7. klasse måtte hun slutte på skolen og begynte å jobbe med gullgruvedrift. Dette arbeidet blir klassifisert som «farlig» av staten og dermed strengt forbudt for barn å gjøre.

Dafine holdt på med å bli en av de mange barna med drømmer om en bedre fremtid helt til drømmene er knust. Heldigvis ble det ikke slik for henne. Nigatu som jobber i kirken med NMS-relatert arbeid fikk høre om Dafine og så at hun oppfylte kriteriene for barneskolestipend fra prosjektet. Hun og familien fikk utdelt skolemateriell og litt finansiell hjelp slik at hun kunne gå på skole igjen.

Men selv om Dafines historie ender bedre enn mange andres, har vi ikke mirakuløst løst problemet med barnearbeid. Nigatu selv sier at selv om vi hjelper mange, spesielt jenter, kan vi ikke hjelpe de aller fleste.

Men ved å hjelpe Dafine med skolegangen har NMS gjort mye mer enn å hjelpe ett barn i en begrenset periode. Dersom vi er heldige klarer Dafine å fullføre skolegangen og få en betalt jobb og blir en rollemodell for andre. Og hvem vet, kanskje hun blir en forkjemper for kvinneverdigheter og mot diskriminering og barnearbeid. Vi kan håpe at dette vil ha ringvirkninger i lokalsamfunnet slik at flere ser nytten av skolegang.

# Gumuz møter havet – og en ung og levende Gud

Tekst: Klaus-Christian Küspert, [klausk@nms.no](mailto:klausk@nms.no); foto: Alma Küspert

09.03.2017



**To unge gumuz i Sør Afrika. En opplevelse for livet – og mange gode ideer og høy motivasjon for ungdoms- og evangeliseringsarbeidet i Blånildalen**

Hambisa fra Kamashi og Lozran fra Koncho i Blånildalen smiler fra øre til øre da vi møter dem i døra til Youth-With-A-Mission (Ungdom i Oppdrag) i Muizenberg utenfor Cape Town i Sør Afrika en strålende ettermiddag i slutten av februar. Hambisa og Lozran er her hvor Taffelberget og havet møtes for å ta en 3 måneders "Disciple Training School" med påfølgende praktisk innsats i et annet land. Skolen skriver om kurset:

*"Disippeltreningskolen er mer en opplevelse enn en skole. [...] I løpet av DTS vil du reise inn mot Guds hjerte. Denne reisen involverer å se Gud, deg selv og andre slik Gud gjør. [...] I sentrum til hver DTS er dette ... å kjenne Gud og gjøre Ham kjent."*



*Fra venstre til høyre: Lozran, Mparany, Klaus-Christian og foran Hambisa*

Vi ser umiddelbart at dette er en erfaring for livet, og at de to ungdommene fra "dalen" har vokst enormt bare i løpet av 6 uker. Over en kopp kaffe med nydelig utsikt over Muizenberg stranda forteller de hva de har opplevd, hvem de har møtt og hva de ønsker å gjøre når de er tilbake i Blånildalen. Hambisa er mest opptatt å kunne gi et mye bedre og variert tilbud for ungdommene ved ungdomssenteret i Kamashi, mens Lozran har oppdaget misjonæren i seg. Han kan ikke vente med å forkynne om Jesus og dele det glade budskapet med ungdommer over hele verden.

Mparany, rådgiveren for ungdomsarbeidet i Blånildalen, og jeg er fylt av glede og takknemlighet når vi forlater Muizenberg i den fine kveldssola. Dette går riktig bra og bærer frukter! Vi er også glade og takknemlige for at vi ikke gav opp da det så helt mørkt ut med å få visum for de to etiopiske ungdommene til Sør Afrika. Og så håper vi at Hambisa og Lozran ikke er de siste som får denne sjansen!

# Ny kirkepresident i Mekane Yesus er innviet

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, [klausk@nms.no](mailto:klausk@nms.no); foto: Bereket Kahsay

10.03.2017



**Søndag, 5. mars, var det innvielse av ny president for Mekane Yesus kirken. Rev. Yonas Yigezu følger Rev. Dr. Wakseyoum Idosa som president for verdens største lutherske kirke**

Presidenten for Mekane Yesus er ikke hvem som helst. Som leder for verdens største lutherske kirke med godt og vel 8 millioner medlemmer, er han en global spiller hvis stemme blir hørt både i Luthersk Verdensforbund og i mange økumeniske fora. I tillegg er Mekane Yesus en viktig offentlig institusjon i Etiopia.

Rev. Dr. Wakseyoum Idosa har på alle måter vært til velsignelse for Mekane Yesus og den verdensvide kristne menigheten. I tillegg til å være ubestikkelig, klartenkt og velsignet med stor arbeidskapasitet, har han hatt et stort engasjement for fred og forsoning, for økumenikk og for kvinners stilling i kirke og samfunnet. Etter 2 perioder på 4 år kunne Rev. Dr. Wakseyoum ikke gjenvelges og stafettspinnen gikk til en ny president.



*Den avtroppende kirkepresidenten Rev. Dr. Wakseyoum Idosa fikk mange avskjedsgaver*

Ved generalforsamlingen i januar ble Rev. Yonas Yigezu valgt til ny president med 62 % av stemmene. Rev. Yonas har i mange år vært leder for den teologiske avdelingen av kirken og har gjort seg bemerket som habil teolog, og god og karismatisk forkynner. Han er godt kjent med NMS, har deltatt i rådsmøtet og generalforsamlingen og har hatt ansvar for en del prosjekter som fikk støtte fra NMS.

Søndag, 5. mars, ble Rev. Yonas innviet som ny president i Hosaina sør i landet. Det var en lang og gripende seremoni med mange internasjonale gjester og kirkeledere fra hele landet. Stedet for innvielsen - Hosaina - ble valgt med omtanke. Ved å legge innvielsen til et sted utenfor Oromia, demonstrerer kirken at budskapet er forstått og at Rev. Yonas ønsker å være en president for hele kirken. Et godt tegn!



*Den nye kirkepresidenten Rev. Yonas Yigezu på talerstolen*

# Hun trosset Gumuz skikken—og fikk friske barn

Tekst og foto: Sonja Küspert, [sonjak@nms.no](mailto:sonjak@nms.no)

17.03.2017



**Chaltu Shuni svømmer mot strømmen. Hun var den eneste i landsbyen som reiste til helsesenteret i distriktshovedstaden Kamashi for å føde, 25 km unna.**

Chaltu er en energisk kvinne som vet hva som er viktig. Selv om hun bor langt unna helsesenteret gikk hun til svangerskapskontroll regelmessig og fødte på det trygge stedet. Første barnet fikk hun på sykehuset i høylandet siden det oppsto problemer. Det var en sykebil som kjørte henne dit fra Kamashi. Men andre og tredje barnet fikk hun ved helsesenteret.



*"Jeg har sett to kvinner dø i forbindelse med fødsler. Den første blødde i hjel etter fødselen siden det var noe galt med morkaka. Den andre døde under selve fødselen. Dette vil jeg ikke oppleve!"*

Jeg møtte Chaltu etter tredje fødselen. Da jeg kom til helsesenteret satt hun ved siden av den nyfødte, sovende gutten som var tullet inn i et babyteppe og hadde en lue på hodet, begge strikket i Norge. Gjennom prosjektet "Safe Motherhood" får alle barn som blir født ved 4 helsesentre i Kamashi distrikt en lue og ved 2 helsesenter får de også et babyteppe – alt strikket i Norge. Disse gavene gir ekstra motivasjon til å føde ved helseinstitusjoner og i løpet av de første 2 årene til prosjektet har antall kvinner som føder ved helsesenterer steget med over 30%! Dette redder liv til både mødre og de nyfødte og reduserer nye fisteltilfeller. (Fistula er en skade på fødselskanalen som fører til at kvinnen mister kontroll over blære og/eller tarm.)

Kompliserte fødsler som oppstår ved 15 % av alle fødsler fører ofte til skader, til og med død, når den fødende ikke får fagkyndig hjelp. Fistula er skam- og tabubelagt og mange kvinner blir utstøtt av familien og samfunnet.

Chaltu er lykkelig over å ha fått en frisk gutt. Når hun kommer tilbake til landsbyen sin vil hun undervise andre kvinner i å gå til helsesenteret og ikke føde alene.

# “Gud har sett meg”

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, [sophier@nms.no](mailto:sophier@nms.no)

21.03.2017



“Gud har sett meg”, synger Seleshi på morsmålet sitt, gumuz. Unge, kristne gumuz-sangere gjør et oppgjør med en historie der de har blitt oversett og diskriminert i kirke og samfunn.



Addise Ferede synger sangen "Alpha Omega" som hun har laget selv

Seleshi og fire andre gumuz ungdommer fra Blånildalen kom i forrige uke til Kamashi ungdomssenter for å ta opp selvlagede, kristne sanger på gumuz. Det er et stort privilegium for meg å komme hit sammen med en musiker og tekniker fra Addis Ababa for å installere et provisorisk studio i et av gjesterommene på senteret.

I løpet av tre dager tar vi opp 22 sanger, tre dikt og mange bibelvers på gumuz språket. Det er utrolig hvor mye energi disse tre guttene og to jentene har – de danser, klapper, spiller tromme og synger så det ljomer. Siden rommet er lukket, har madrasser langs veggene og luften står stille, har temperaturen nok krøpet over 40 grader inne. Ikke rart at svetten siler.

*“Gumuz er vårt språk, og vi er glad i det. Men før hadde vi ingenting på språket vårt. Vi vet at Gud skapte alle språk og at de er likeverdige. Derfor ønsker vi å gi Guds ord til vårt folk på vårt eget språk.”*

Dette sier Zegeye som er student i regionshovedstaden Asosa. Han vet godt hvorfor det er så spesielt å ta opp sanger på gumuz. I årtier og århundrer har gumuz folket blitt fortalt at de ikke er likeverdige – kulturen, språket, ja til og med folket selv. Dette er en arv disse unge kristne vil frigjøre seg fra. Og å be og synge på morsmålet er en viktig del av denne frigjøringen.

Når sangene er ferdig redigert og tekstene har blitt korrekturlest kommer vi til å trykke verdens første salmebok på gumuz! CDen vil be gitt til menighetene sammen med salmeboka, slik at folk kan lære melodiene og samtidig lære å lese på gumuz, for de fleste gumuz kan fortsatt ikke lese og skrive sitt eget morsmål.

Den dagen salmeboka kommer ut til menighetene vil ikke bare Seleshi synge "Gud har sett meg". Tusener av gumuz vil kunne løfte hendene i lovprisning og vite at Gud ser dem og forstår deres språk.

På You Tube vises det opptak av sangene: *Gumuz hymn recording*: <https://youtu.be/Li40zxKqK4A>



*Gumuz sangerne med de to workshop holderne  
Nede f.v.: Zegeye Belew, Taye Tolosa, Seleshi Yadesa  
Oppe f.v.: Sophie Küspert-Rakotondrainy, Ebise Fufa, Addise Ferede, Amanuel Buli*

# Nytt område—nye muligheter

Tekst og foto: Sonja Küspert, [sonjak@nms.no](mailto:sonjak@nms.no)

10.03.2017



I tredje året har prosjektet Safe Motherhood utvidet igjen arbeidsområdet og er nå aktiv i et nytt distrikt i Kamashi sonen – i Yaso. Staten har bygget et nytt helsesenter for mindre enn 2 år siden og vi skal ha tett samarbeid med det.



Med Yaso har vi nå venterom på 5 steder i Kamashi sonen. Her kan de gravide komme litt før terminen og får fagkyndig hjelp når fødselen starter. De bor gratis og får mat på senteret. Det er spesielt viktig for dem som bor langt unna helsesenteret. Infrastrukturen er dårlig og ofte må det krysses elver, noe som er spesielt vanskelig eller helt umulig i regntida.

Ved disse 5 helsesentrene får alle nyfødte en strikket gave fra Norge: I Kamashi og Agalo Meti får de babytepper, på de andre 3 plassene babyluer. Disse gavene er ettertraktet og vi har lyktes med å få flere kvinner til å velge å oppsøke helseinstitusjoner for å føde i stedet for å føde alene i det fri, som Gumuz skikken indikerer. Dermed redder vi flere liv og færre kvinner får en fistelskade etter en langvarig og vanskelig fødsel.

Dessverre blir tilbudet ikke benyttet av mange kvinner ennå, de må venne seg til muligheten og trenger litt tid til å akseptere den gode og viktige muligheten, men jeg er overbevist om at flere vil komme i fremtida.

*Safe Motherhood prosjektet jobber i Kamashi sonen, gul på kartet. I Koncho, Korka Meti, Agalo Meti, Koncho og Yaso (rødt skrift) er det statlige helsesentre og venterom for gravide kvinner.*



*Ved Yaso helsesenteret er det 2 rom i den grønne bygningen, hvor gravide kan bo før fødselen. Til venstre er kjøkkenbygning og til høyre er doen.*



# Ny synodepresident i vestsynoden

05.04.2017

Tekst og foto: Mparany Rakotondrainy, [mparanyr@nms.no](mailto:mparanyr@nms.no); bearbejdet av: Sophie Küspert-Rakotondrainy, [sophier@nms.no](mailto:sophier@nms.no)



**Torsdag 9. mars ble Rev. Tamiru Tadesa Muleta valgt til synodepresident i Mekane Yesus Kirken sin Vestsynode med senter i Boji, fødestedet til Mekane Yesus Kirken.**

Rev. Tamiru er populær – han fikk 75 % av stemmene. Innvielsen vil være på søndag, 9. april. Han er selv fra Boji og utdannet lærer. I 16 år jobbet han i det statlige utdanningskontoret i Gimbi. Så hvorfor ville han bli prest?

«Mine foreldre var kristne, men jeg trodde ikke så mye da jeg var ung. En dag drømte jeg plutselig om å bli prest. Etter 14 år hadde jeg fortsatt denne drømmen i hodet mitt, så en dag gikk jeg for å snakke med daværende generalsekretær i Vestsynoden. Han sa: 'Du er velkommen til kirken vår!' Så jeg startet med å være søndagsskole- og konfirmasjonslærer. Etter noen år, i 1997, begynte jeg å studere teologi og gikk ut i 2010. Jeg jobbet videre og ble assisterende generalsekretær i 2012. Deretter tok jeg en mastergrad ved Mekane Yesus seminaret i 2015. Og i år har jeg altså blitt president...»



*Rev. Tamiru Tadesa Muleta, ny synodepresident i Mekane Yesus sin Vestsynode, Boji*

Rev. Tamiru er en ydmyk mann. Når jeg spør han hva han tenker om den nye stillingen sier han at han tenker mye på hvordan det vil bli og hva han vil kunne bidra med.

«Jeg føler det er en god mulighet til å jobbe for å spre Guds ord og vise mennesker at Gud er kjærlighet. Men jeg tenker også mye på om jeg i det hele tatt kan ta dette vervet. Det er ulike grupper i vår kirke, og spenninger mellom dem, både på tvers av etniske grupper og geografiske områder. Det er en utfordring, og jeg ønsker å kunne bidra til økt enhet i stedet for splittelse. Så jeg ringer opp hver eneste prest og evangelist for å høre deres meninger. Dessuten er jeg også interessert i å vite hva våre partnerorganisasjoner mener.»

*“Noen ganger kan det være slik at man glemmer grassrotten når man får en høy stilling. Det vil jeg ikke. Jeg ønsker å jobbe sammen med folk, gå på besøk, se menigheter og slikt. Derfor håper jeg at jeg får tid til dette også som president.”*

Rev. Tamiru deler sin visjon om en bedre fremtid:

«Min drøm er å skape fred mellom oss kristne og selvfølgelig også med de som ikke tror. Arbeidet blant Gumuz folket vil jeg gjerne også fortsette med, og bygge på det gode arbeidet som allerede har blitt lagt ned. Takk til NMS og den forrige synodepresidenten og alle som jobber i Kamashi. La oss jobbe sammen!»

# Ikke lenger som husdyr eller kun kaffekokere!

Tekst og foto: Marit Breen, [maritb@nms.no](mailto:maritb@nms.no)

06.04.2017



**Hva skjer når flere kvinner ansettes i kirkens arbeid? Dessverre betyr ikke alltid en økning i antall kvinner at deres saker settes høyere på agendaen. Mange forblir kaffekokere eller trofeer i ulike styrer og verv slik at man utad kan si at 'kvinner deltar i vår kirke'. Dette er tilfelle mange steder i Etiopia, men vi ser også kvinner som brøyter vei i et endrende landskap der deres deltakende rolle stadig aksepteres, sakte men sikkert... Elsabet Itichaa (25) er en slik kvinne.**

Elsabet ble ansatt i kvinnearbeidet i ett av sine synoders sogn etter endt utdanning ved kirkens college for ledelse og management der hun studerte 'gender and development' fra 2012-2014 med stipend fra NMS. Elsabet er en ung og sterk kvinne som kjemper mot tradisjoner i egen kultur som gjør det vanskelig for kvinners deltakelse. Hun har tro på bedre tider for kvinner, både når det gjelder formell deltakelse i kirken og status i samfunnet.

En av de viktigste oppgavene Elsabet beskriver som del av sin stilling er å jobbe for at kvinner anerkjennes som mennesker og ikke redskap underlagt skadelige tradisjoner eller menns makt. Som ung og ugift kvinne har Elsabet mange odds mot seg og har måttet jobbe for respekt og anerkjennelse i sin stilling i kirken. Det har hun lyktes med på mange måter:

*"Hos oss behandles kvinner som dyr og ikke som mennesker."*

Nylig var hun med å forene et par etter lang tids voldelig konflikt som var basert på at kona kun fødte jentebarn og ikke gav mannen en sønn. Politiet hadde gitt opp saken og henviste paret til sognet der Elsabet jobber. I denne konflikten spilte hun en viktig rolle spesielt i møte med kona i en tid da kvinnen naturligvis hadde stor mistillit til menn. Elsabet samtalte også med ektemannen i saken og understreket ut ifra et kristent perspektiv hvilken verdi kona hans har; 'Gud elsker mann og kvinne like høyt, så hvordan kan du hate din kone? Du er også selv født av en kvinne.' Hun sier at både oppvekst og utdanning har hjulpet henne i arbeidet, spesielt når det gjelder å argumentere for kvinners verdi i ulike sammenhenger og å ha mot til og gå inn i konfliktsituasjoner. Elsabet ønsker å se at kirken spiller en større rolle i mekling mellom ektefeller i volds og konfliktsituasjoner i hjemmene slik som i denne saken. Politiet takket også kirken for dens innsats i saken.

Elsabet har også fått en respektert rolle i samfunnet i forhold til bekjempelse av kjønnslemlestelse. Hun forteller om en søndag da hun var på vei til kirken for å preke og kom hun forbi et hus der hun gjenkjente ei av omskjærerne i området. Elsabet fikk øyekontakt med omskjæreren, og fortsatte så tilsynelatende på sin vei videre mot kirken. Men, hun ante hva som lå i gjære og vendte så tilbake til huset der hun tok omskjæreren i å forberede ei ung jente for omskjæring. Mannen i huset stakk avgårde umiddelbart da han så Elsabet og skjønnte at de var tatt på fersken i å forberede en kriminell handling. Elsabet holdt omskjæreren fast i armen, gikk ut av huset og ropte for og få naboers og andres oppmerksomhet. Politiet ble tilkalt og omskjæreren soner i dag sin dom.

Det er ingen tvil om at Elsabet er en respektert ung dame i sognet der hun jobber – og ingen er i tvil om hvilket ståsted hun har når det gjelder bekjempelse av vold mot kvinner. Hun er fryktes løs og klar til kamp til enhver tid slik som på denne søndagen da hun etter å ha fått stoppet omskjæringsritualet og tilkalt politiet fortsatte mot kirka og gjennomførte programmet sitt der.

En av Elsabets drømmer for sitt sogn og kvinnearbeidet er å se kvinner myndiggjort og arbeidet stå på egen bein. Hun har planer for fundraising innad i sognet og har allerede lyktes med å overtale de andre lederne i sitt sogn til å sette av penger til kvinnearbeidet som ellers ikke ville vært prioritert, slik at hun kunne gjennomføre planlagte aktiviteter. Til tross for en kultur og tradisjon der kvinner helst ikke skal stikke seg fram, bruker Elsabet sin stemme, sin gitte posisjon, sitt mot, kunnskap og erfaring for å få det slik hun vil.

Elsabet Itichaas historie vitner om en ung, sterk og myndiggjort kvinne som har turt å ta sin plass og rolle som leder i kirken. Det krever mot fra hennes side, noe utdannelsen kanskje har gitt henne, eller deltakelsen i kirkens lederkurs for kvinner? Det krever også en kirke og kirkeledere som er åpne for at kvinner har en verdi som mennesker, lar de komme på banen og tar sin plass som ledere fullt og helt og ikke kun som styremedlemmer som opererer som kaffekokere.



*Elsabet Itichaas er en sterk, ung og myndiggjort kvinne.*

# Ikke krim, ingen appelsiner - men våke hele natta

Tekst og foto: Sonja Küspert, [sonjak@nms.no](mailto:sonjak@nms.no)

13.04.2017



**Påske i Etiopia er den viktigste høytiden i året. De kristne forbereder seg i ukevis på den store dagen og de ortodokse kristne har en fastetid på 55 dager i forkant av påska.**

Protestantiske kristne i Etiopia har ikke så mange regler å forholde seg til, mens religionen for de ortodokse kristne spiller en stor rolle hele året. De faster rundt halve året, fordelt på dager, uker eller måneder i strekk. Med unntak av 55 dager etter påske faster de også hver eneste onsdag og fredag hele året.

Å faste betyr at de spiser vegansk, altså ikke kjøtt, egg og melkeprodukter. Hvis de tar det svært strengt spiser de ikke før kl. 16 hver dag eller i alle fall ikke før kl. 13 for dem som jobber. Unntatt er kvinner som føder og barn under 7 år. På restauranter er det et godt utvalg av veganske retter – alt fra pizza og det som spises sammen med den tradisjonelle maten injera, den litt sure "pannekaken".

I fastetider har de ortodokse kristne ingen fester og ingen bryllup. Før jul og påske er det gudstjeneste hver eneste dag. Folk møter opp kl. 12 og litt senere kommer presten og de synger og ber sammen til kl. 15.



*De ortodokse kristne er synlige når de feirer høytider, som her ved Meskel-feiringen. På denne store dagen feirer de det sanne korset.*

På landfredag er det gudstjeneste hele dagen og natt til påskedagen er de kristne i kirka til det lysner – også de protestantiske kristne. Så går de hjem og feier oppstandelsen av Jesus. Noen har allerede forberedt maten og de spiser med en gang, mens andre begynner med forberedelsen av festmåltidet. De som har råd slakter et dyr, helst en sau.

For de kristne i Etiopia er påsken den største festen i året hvor de feirer oppstandelsen av Jesus Kristus. Så her er det verken skiferie eller krim lesing. Og appelsinene vokser på trærne uansett...

# Vi er i gang! Revisjon av NT på gumuz

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, [klausk@nms.no](mailto:klausk@nms.no)

17.04.2017



**For snart 50 år siden ble NMS kalt til gumuz folket i Blånildalen. Arbeidet blant gumuz har hatt gode, men også mindre fruktbare perioder. Nå er vi endelig i gang med en revisjon av det Nye Testamentet på gumuz som skal gi nytt liv i det kirkelige arbeidet i «dalen».**

I 1990-årene ble det nye testamentet oversatt til sør-gumuz dialekten under ledelsen av den tyske misjonæren Henning Uzar. NT ble utgitt i 2003, skrevet med amhariske bokstaver. Samme året vedtok regjeringen at gumuz skulle skrives i latinske bokstaver og innføres som skolefag ved pilotskoler. NT i de gamle bokstavene ble likevel en suksess. Boka var ut-

solgt etter bare noen få år, og menighetene henvendte seg til NMS med et sterkt ønske om et nytt opplag.

For å få til dette er det nødvendig å overføre hele NT til den nye, offisielle ortografien som brukes i skolene, og samtidig tenke på en grundig revidering av teksten etter at gumuz mer og mer har stabilisert seg som eget skriftspråk.

I februar 2017 startet undervisningen i oversettelsesprinsipper for et oversetterteam på 3 personer fra ulike kirkesamfunn: Ijigu Diskassa, 45, barneskolelærer fra Agalo som allerede på 90-tallet jobbet med den første oversettelsen, Maru Tadesse, 35, bonde og menighetsråd fra Yaso og Bayata Mekonnen, 23, statlig ungdomsarbeider fra Kamashi.

Bayata er innleid som teknisk assistent for å bistå Ijigu og Maru i bruken av skrive- og ordbokprogrammene som SIL bruker ved alle oversettelsene. Det har imidlertid vist seg at Bayata er like ivrig som oversetter som de andre, og ser ut til å ha fått et kall til å formidle evangeliet til sine landsmenn.

Tidsplanen stram! Vi er heldig å ha Gallo Aylate, oversettelseskoordinator ved SIL Etiopia (cf. <http://www.silethiopia.org>) som følger opp og sørger for nødvendig fremdrift. Etter 4 uker med kurs i Addis jobber de nå med en første translitterering og revidering av teksten, før de samles igjen ved SIL i juni. Hvis alt går etter planen, foreligger det et trykkløst manuskript ved slutten av året, og vi kan begynne å lete etter midler for å finansiere trykkingen.

Veien kan virke lang og møysommelig, men vi håper på et godt resultat: Et NT på gumuz i god oversettelse og i moderne språkdrakt som skal gi nytt liv til det kirkelige arbeidet i «dalen», fungere som «lesebok» og styrke gumuz folket i troen på seg selv som en viktig del av den verdensvide kirka.



*Bayata Mekonnen fra Kamashi skulle bare hjelpe oversetterne med det tekniske, men har nå selv blitt en ivrig oversetter*

# Grønnsaksplanting til velsignelse

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, [sophier@nms.no](mailto:sophier@nms.no)

23.04.2017



Nega Kasahun er en fattig bonde fra landsbyen Dawanzbaguna, nord for den Blå Nilen, langt ute på landsbygda. Så lenge han og familien kan huske hadde de aldri nok mat til alle. Det var helt vanlig at man gikk sulten til sengs.

Da prosjektet begynte å jobbe i Negas landsby var han litt skeptisk. Grønnsaker hørtes ikke ut som det kunne være et tiltak som ville hjelpe han og familien på 8. Men kona syntes dette hørtes ut som en god ide, selv om det kanskje ikke kom til å bli den store inntekten – litt ekstra mat sier man jo ikke nei til, spesielt til barna.



Nega Kasahun har også begynt å plante trær rundt huset.

Foto: Shibire Deresso

Så Nega og kona, som tilhører den etniske minoritetsgruppa Agew, begynte så smått å plante løk, chili, tomater og kål. Det grodde mye bedre enn han hadde trodd, og kona var strålende fornøyd med litt ekstra mat. Resten solgte Nega på det lokale markedet, slik han hadde lært av prosjektet.

*"I kun én sesong fikk jeg en nettoinntekt på 23,000 etiopiske birr (8,700 kroner)!"*

Nå har Nega virkelig fått sansen for grønnsaksplanting! Han har lært seg irrigasjon og bruk av kompost/ gjødsel, slik at han kan øke produksjonen enda mer, og han vil begynne med maisplanting. I tillegg har han klart å kjøpe seg en okse og to gjeiter.

Nå trenger Nega ikke hjelp av prosjektet lenger. Han er takknemlig for at kona oppmuntret han til å begynne med grønnsaksplanting, og han kommer nok neppe til å slutte med dette med det første.

# Rev. Abera kommer til GF

Tekst og foto: Sonja Küspert, [sonjak@nms.no](mailto:sonjak@nms.no)

08.05.2017



**Abera Negeri er en av få gumuz prester i Etiopia og snart den første med mastergrad. Godt hjulpet av en rekke NMS stipend holder han på med masteren i teologi etter å ha tjenestegjort i Blånildalen i mange år. I sommer kommer han på NMS' generalforsamling i Stavanger.**

Reverend eller Qes Abera er født og vokst opp i Agalo Meti i Blånildalen. Han tilhører folkegruppen gumuz som er majoriteten i dalen. Tidlig ble NMS misjonærer oppmerksomme på den kvikke gutten og ordnet det slik at han fikk stipend for å få god utdanning. Allerede i 6. klasse ble han sendt på ungdoms- og videregående skole på høylandet, og senere til Addis Ababa hvor han studerte teologi. Etter mange års pres-tetjeneste holder han nå på med mastergraden, se "Ny Blomst 4-2015, side 12.

Qes Abera, som er gift og har 6 barn og 5 barnebarn, er stolt av å være gumuz og bruker språket sitt hjemme i familien.



*Qes Abera her sammen med kona si Dafine foran huset deres i Kamashi.*

Han var med da det Nye Testamentet på gumuz ble offentlig innsatt til bruk i 2003. En stolt forsamling tok imot Bibelen som de nå kunne lese på morsmålet sitt. Akkurat nå holdes det på med en revisjon av det Nye Testamentet (se blogginnlegget 17.4.2017).

Det er ikke så lett å få gjennomslag for gumuz språket i kirke og samfunn. Siden mange mennesker med stor innflytelse fra høylandet har kommet til dalen er det andre språk som dominerer. Ikke bare er gumuz marginaliserte når det gjelder bruk av språk, men også når det gjelder utdanning og innflytelse i samfunnet, slik at mange gumuz ikke føler seg likeverdige med mennesker fra andre folkegrupper.

Mens Qes Abera var på masterutdanningen i Addis prøvde lederen for sognet - som ikke er gumuz - å kutte ut all bruk av gumuz i gudstjenesten, selv om språket bare brukes under tekstlesningen og når koret synger. Heldigvis har menigheten bevisste og sterke ungdommer som satte seg imot, og med hjelp fra menighetsrådet klarte de å beholde det lille som finnes av gumuz. Spesielt ungdommene er stolte og mer og mer bevisste av å være gumuz og kjemper for å få styrket morsmålet sitt og få gjennomslag for å bruke det så mye som mulig.

Rev. Abera skal delta på seminaret "Tekst og makt: bibeloversettelse og bibeltolkning" på GF. Vi håper at han får et visum og kan reise til Stavanger. Ta en prat med ham dersom du er i Stavanger. Han er en vennlig man som ser frem til å komme i kontakt med dere!

# Hambisa og Lozrans eventyr fortsetter

Tekst av Hambisa og Lozran: bearbeidet av Mparany Rakotondrainy, [mparanyr@nms.no](mailto:mparanyr@nms.no); oversatt av: Sophie Küspert-Rakotondrainy, [sophier@nms.no](mailto:sophier@nms.no); foto: Nelson Amagu/Sarah Erhard

02.05.2017



**Fra 3. april til 15. mai skal Hambisa og Lozran bo i Kampala, Uganda for "outreach program".**

Fra begynnelsen av januar til slutten av mars var Hambisa og Lozran ved YWAM Muizenberg, Sør-Afrika for å gå på disippeltreningskole og møte ungdommer fra alle verdens hjørner. Opplevelsene deres fortsetter, og akkurat nå er de i Kampala på outreach frem til 15. mai. De to ungdommene fra Blånildalen er veldig ivrige etter å dele troen og erfaringene sine i en flyktningleir i Kampala. Dessuten liker de godt å spise fisk fra Lake Victoria.

Her er et brev fra dem hvor de forteller om sine erfaringer så langt:

Vi kom hit i Uganda for fire uker siden, og ting går bra. Klimaet er det samme som i Etiopia og det regner. Så dette virker kjent for oss – regn og gjørme likner på hjemme, men vi føler ikke at det er hjemme likevel. Det er så mange nye ting å se!

Vi gjør kristen tjeneste hos folk i lokalmiljøet og i flyktningeleiren. Vi forkynner i kirken, oppfordrer folk med Guds ord, snakker med unge mennesker på gaten og gi opplæring for barna på skolen. Vi føler oss veldig privilegerte, spesielt for gatearbeidet og undervisningen på skolen. Vi har aldri gjort noe sånt i Etiopia. Dette virker som små ting, men det er veldig viktig fordi det er mange barn og unge som bor på gata og som ingen bryr seg om.

Vi underviser også ved disippeltreningskolen, Kampala base, har møter i kirker og hjemme hos flyktningene for å dele evangeliet og tilbringe tid med dem ved å be og gjøre ulike arbeidsoppgaver. Vi hjelper uteliggere og gjør mange ting sammen med YWAM staben, som for eksempel å lage mat og gjøre rent. Vi setter pris på å være til hjelp for andre mennesker i ulike land.



Samarbeidet i teamet vårt er veldig bra. Vi snakker med hverandre både alene og i gruppe, ber sammen, deler de tingene vi har og har det gøy sammen. Det er virkelig en ny opplevelse for oss. Vi elsker det!

Opplæringen i Sør-Afrika og outreach er virkelig relevant for oss. Vi lærer så mye nytt, for eksempel hvordan mennesker med ulike talenter og kulturer kan jobbe sammen. I vårt samfunn er det en del splittelse, men hvis folk samarbeider kan de få til store ting. Uansett hvor vi kommer fra er vi én i Gud, og det er ingen forskjell for Han. Og alle har sine talenter.

Når vi reiser hjem igjen kommer vi til å vise ungdommene hvor vi bor og i området rundt hvordan man kan vise kjærlighet og arbeide sammen for å lære dem Guds ord, likestilling, identitet og samhold, frivillighet og andre ting vi lærte på disippeltreningsskolen og outreach.

Til slutt vil vi si at dette studiet allerede har begynt å forandre våre liv og etter at vi har kommet hjem igjen vil det forandre livene våre enda mer. I tillegg har vi et stort håp om at lærdommen fra dette vil endre samfunnet vårt og vil ha en stor innvirkning på hvordan vi lever sammen i Blånildalen.

*”Tusen takk! Gud velsigne NMS for at dere gav oss denne muligheten. Vi er veldig vel-signet som har hjelp fra staben i NMS Etiopia.”*



*Hambisa (nr. 5 fra venstre) og Lozran (bak Hambisa) sammen med resten av outreach teamet i Uganda*

# Tamar Campaign

Tekst og foto: Marit Breen, [maritb@nms.no](mailto:maritb@nms.no)

15.05.2017



**Historien om Tamar som blir voldtatt av sin halvbror Amnon i 2.Samuelsbok 13.1-22 hører vi ikke ofte i kirken. De siste ukene derimot, er teksten presentert gjennom høytlesning, drama og sang, og nøye studert og diskutert blant kirkeledere i vest Etiopia gjennom to dager med undervisning og gruppearbeid.**

*Tamar Campaign* er et unikt og annerledes bibelstudie og et våpen i kampen mot vold mot kvinner. Å studere historien om en ung kvinne som voldtas av sin egen bror i Davids hus – Guds utvalgte og Israels salvede konge – åpner døra for å snakke om det kontroversielle temaet som noe som angår og skjer også i kirken. Og det er nettopp målet med *Tamar Campaign*; å få kirken i tale i forhold til vold mot kvinner. Voldtekt er noe som skjer også innad i kirken, og kan derfor ikke ties ihjel (en strategi som ofte benyttes). Det er også ledere i Mekane Yesus kirken i vest Etiopia i ferd med å oppdage gjennom *Tamar Campaign*.

Kirken er potensielt en ressurs for voldtekts og voldsofre og kan utspille sin rolle som sivilsamfunnsaktør - en sterk en som sådan dersom den innser at problemet også eksisterer i egne rekker og at den har ressurser til å skape forandring. *Tamar Campaign* representerer en plattform for forandring når det gjelder kirkens rolle i kampen mot vold mot kvinner.

I løpet av de to dagene av *Tamar Campaign*, som til nå har blitt gjennomført i to av seks synoder i Vest Etiopia, er engasjementet til å ta og føle på. WEWEP (Western Ethiopia Women Empowerment Programme) står i bresjen og har

engasjert egne drama grupper gjennom prosjektet til å presenterer teksten i tillegg til høytlesning.



*Aragash Tolasa (t.h) og Badhassa spilte rollene som Tamar og Amnon i dramastykket som ble fremført i Vest synoden. De er også i slekt og enige om hvor viktig det er å fortelle Tamars historie i kirken.*

*„Å spille Tamar vekket et sinne i meg – et sinne over alle overgrep mot jenter og kvinner som vi ser og kjenner til her hos oss. Jeg vil engasjere mine jevnaldrende i å gjøre noe sammen mot all den volden vi opplever og erfarer.“*

Aragash Tolasa (30)

Bibelteksten studeres detaljert i grupper og diskusjonen baserer seg på presentasjonen fra de ulike gruppene. Det gjøres stadig nye oppdagelser spesielt i forhold til hvordan teksten kan 'tale' inn i den etiopiske konteksten:



- - 'Tamar var tøff ung kvinne forut for sin tid: vi må lære våre døtre og kvinner å stå opp for seg selv';
- - 'I vår kultur vil folk kaste jenter som er voldtatt ut av huset, men Absalom tok i alle fall sin søster inn i sitt egen hjem og beskyttet henne!';
- - 'Kong David håndterte situasjonen dårlig—menn må ta ansvar i egne hjem og gjøre hva de kan for å beskytte 'sine' jenter og kvinner'

*Tamar Campaign* en ny og spennende måte å jobbe med et såpass utfordrende tema. Og dette er bare starten. WEWEP skal gjennomføre ytterligere fire *Tamar Campaigns* iløpet av året og vi er spent på hvilke frukter vi kan høste videre fra denne måten å jobbe på.

Hilsener fra Norge gjennom postkortene fra NMS kampanjen stopp vold mot kvinner ble også delt ut som et flott symbol på hvordan kampen mot vold mot kvinner også bekjempes og støttes av brødre og søstre i Norge. Ingen skal stå alene i denne kampen!



*Bibelstudiet avsluttes med at gruppene lager egne planer for respons i kjølevannet av de to dagene de har hatt sammen, og presenterer disse.*

# Hipp hipp hurra i Addis Ababa

Tekst: Sonja Küspert, [sonjak@nms.no](mailto:sonjak@nms.no); foto: Berit Østby, Sonja Küspert

18.05.2017



17. Mai blir ikke bare feiret i Norge, men verden over. I Addis Ababa hadde vi en flott feiring ved Den Norske Ambassadørens residens. I år hadde vi for første gang et kor. Sophie dirigerte, og vi andre NMS damene var med og sang.



*Ambassadør Andreas Gaarder holder festtale på 17. mai med sønnen Tomas på armen*

Tradisjonen tro var det stor fest for inviterte gjester ved Den Norske Ambassadøren om kvelden den 16. mai. Mellom 800 til 1000 fest- og bunadskledte mennesker møtte opp på det store og fine tunet. Det var en blandet forsamling fra mange land. Ambassadøren holdt en fin tale og koret sang to sanger, godt ledet av Sophie. Vi sang "Ja, vi elsker" trestemt, med stor innlevelse og dynamikk, og etterpå fikk vi god, norsk mat som laks, reker og fenalår og de som hadde lyst kunne svinge dansebeinet.

Selve 17. mai var barnas dag med leker, pølser og is - slik det skal være. To barn holdt en fin tale og koret sang en gang til. Vi gikk i tog på tunet og veivet med flagg.

Været var heldigvis på lag med oss. Det var grått og delvis styrtregn disse to dagene og nettene, men da vi feiret var det opphold, og på barnas dag strålte sola - for så å forsvinne bak regnskyer igjen etterpå.

Hipp, hipp hurra for Norge!



# Hambisa og Lozran er tilbake

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, [sophier@nms.no](mailto:sophier@nms.no)

24.05.2017



**Etter over 4 måneder utlandet er Hambisa og Lozran fra Blånildalen tilbake i Etiopia. Når de sitter i sofaen på NMS kontoret i Addis er det nesten ikke til å tro at de har opplevd å bo i Sør Afrika og Uganda, blitt venner med mennesker fra 18 ulike land og har med seg minner og opplevelser i et omfang de aldri ville drømt om.**

Er det godt å være tilbake? Ja, selvfølgelig er det det. Begge to savnet kone og barn, injera og nga (gumuz mat) og å kunne snakke morsmålet bare de går ut døra. Men de har lært mye. Lozran som nesten ikke kunne engelsk da han reiste, tenker seg godt om og får ordene til å lage fine engelske setninger i riktig rekkefølge:

*„Men det viktigste av alt savnet vi ikke: Guds ord og god lagånd på tvers av folkegrupper og kjønn. Det hadde vi mye av!“*

Ettersom praten går begynner alle de nye inntrykkene og lærdommen å komme ut, og Lozrans fine setninger begynner å komme litt hultertibulter fordi han har så mye på hjertet. Han må ta hendene til bruk for å illustrere hvor mye viktig han har lært.

“Det er nesten umulig å fortelle alt vi har lært”, sier Hambisa. “Det viktigste er kanskje at vi har lært hvordan man kan jobbe godt sammen i grupper, hvordan man oppmuntrer hverandre, deler og delegerer oppgaver, og ber både for hverandre og for andre – gjerne fremmede – mennesker.”

*“En annen ting er ledelse. Her i Etiopia tar lederne seg selv alt for høytidelig, og viser kun respekt for seg selv. Lederstilen vi opplevde var etter mottoet Gjør først, lær så bort. Lederne gikk foran i alle oppgaver, som for eksempel å rydde og vaske. Likevel hadde vi respekt for dem. Dessuten var de flinke til å la oss prøve å være ledere selv – de var ikke redde for å dele ansvar og stole på oss. Det er noe vi vil begynne med når vi kommer hjem.”*

Lozran synes spesielt at måten folk synger og ber på var annerledes og veldig flott. Han beskriver det som “å prise Gud fritt”. Det han mener er at folk kan bruke ord, bevegelser og melodier som de føler for, slik at Gud lovprises på en ekte måte som kommer fra hjertet.

“Jeg vil begynne å bruke tradisjonelle melodier og selvfølgelig morsmålet mitt gumuz når jeg priser Gud, slik at det blir ekte. Bønn er mellom meg og Gud, og ikke noe jeg gjør for de som hører på. I Sør Afrika kan de til og med danse i kirka når de føler for det.”

Både Lozran og Hambisa har litt over en måned igjen før de er ferdig med disippeltreningen. Det skal de gjøre på sine hjemsteder, henholdsvis Koncho og Kamashi i Blånildalen. Planen er klar: Her skal det innføres frivillighetsånd, bedre lederstil i ungdomsgruppene, hjelp til fattige og vanskeligstilte, ekte disippelskap, barne- og ungdomsarbeid... Lista er lang.

Lozran har dessuten et siste viktig ønske for fremtiden: “I Koncho er det et tydelig skille i hudfarge”, sier han. Det han mener er segregeringen mellom gumuz og høylandsfolk. Kirka er intet unntak her. “Tenk at vi i Sør Afrika kunne være sammen i team som besto av folk fra Sørkorea, Zambia, Norge, Brasil, Mosambik, USA, og mange flere, uten problemer, og så kan vi ikke jobbe sammen vi som er Etiopiere... Det må vi forandre på!”

Velkommen tilbake og lykke til, Hambisa og Lozran!

# Sammen i bønn for fred og forsoning

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, [klausk@nms.no](mailto:klausk@nms.no)

29.05.2017



Gambela er den mest vestlige regionen i Etiopia – en region med mange utfordringer. Her lever det flere etniske grupper som tradisjonelt har et konstant fiendtlig forhold, i tillegg til 350.000 flyktninger fra Sør Sudan som bare øker spenningene. Studentene ved det anglikanske presteseminaret prøver å gjøre noe med situasjonen. De går sammen i bønn på tvers av etniske skillelinjer og bidrar til forsoning mellom folkegruppene.

2016 var et usedvanlig vanskelig år for Gambela. I tillegg til de politiske spenningene generelt i Etiopia, var det en lang rekke sammenstøt mellom de to største folkegruppene i Gambela, Nuer og Anwak, med et stort antall dødsoffer.



*Dosent Rev. Jeremiah Maet leder studenter fra ulike etniske grupper i bønn for fred og forsoning ved St. Frumentius College i Gambela*

Dosent Rev. Jeremiah Maet leder studenter fra ulike etniske grupper i bønn for fred og forsoning ved St. Frumentius College i Gambela.

St. Frumentius College er den anglikanske presteskolen i Gambela by. Det er en unik skole hvor Nuer, Anwak og mennesker fra andre etniske grupper sitter ved samme skolebenk i en by hvor folkegruppene ellers bor og lever totalt adskilt. Rev.

Jeremiah Maet er dosent ved skolen og selv Nuer. Han forteller om en dristig og ikke ufarlig aksjon: I fastetida bestemte han og 14 Nuer og Anwak studenter seg for at de sammen skulle dra ut på husbesøk til bydelen der det kun bor Anwak.

For mange av Nuer studentene var det første gang at de kom dit, selv om de er født og oppvokst i byen.

Spenningen var stor. Hvordan ville de bli møtt? Ville det bli fiendtligheter overfor Nuer studentene, til og med åpen vold? Mottakelsen overgikk enhver forventning. Dørene åpnet seg, studentene ble bedt inn i husene og folk ba dem om å be for dem og lese fra Bibelen. Det ble spesielt verdsatt at de ba for de syke, for de som hadde lidt tap i urolighetene og for de som slet med angst og forfølgelse fra onde ånder. Etter en dag med bønn, samtaler og bibellesning kom 7 personer til troen i Jesus Kristus, og studentene ble bedt om å komme tilbake og fortelle mer om evangeliets forsonende og frigjørende kraft.

NMS følger opp dette unike tiltaket med å arrangere et "Do No Harm" seminar i Gambela i juni hvor studentene med ulik etnisk bakgrunn skal lære mer om hvordan de kan jobbe på en konflikt sensitiv måte når de blir prester og kirkeledere. De kommer til å lære hva man må se etter for å styrke det som forbinder på tvers av ulike grupper, å unngå å forsterke det som skiller menneskene og som kan føre til konflikt og vold. Vi vil gjerne støtte den anglikanske kirka i Gambela i sitt unike forsoningsarbeid både i Gambela by og i flyktningleirene, og i sitt forsøk på å inkludere mennesker på tvers av etniske skillelinjer i kirken, og på denne måten bidra til å spre det kristne freds budskapet.

# Å føde uten hjelp er en skadelig tradisjon!

Tekst og foto: Sonja Küspert, [sonjak@nms.no](mailto:sonjak@nms.no)

08.06.2017



Tida er over hvor kvinner skulle føde alene enten ute i skogen eller hjemme. Alle bør gå til en helseinstitusjon for å få fagkyndig hjelp.



*Denne bestemora er framsynt og åpen for forandringer og holder ikke lenger på gamle, skadelige tradisjoner.*

inn i et mykt babyteppe, alt strikket av dyktige og engasjerte kvinner i Norge. Det var klart for Maseret at hun skulle føde ved helsesenteret, og i landsbyen hennes er det flere og flere som gjør det samme.

Jordmødrene hadde mye å gjøre denne dagen. Det var 3 fødsler denne lørdagen jeg besøkte helsesenteret i Kamashi, og da vi reiste på ettermiddag var ei fjerde kvinne på et av venterommene og ventet på at tida skulle være inne for henne.

*"Å føde uten hjelp er en skadelig tradisjon,"*

sier bestemora til ei nyfødt jente. Hun som selv fødte alle sine unger hjemme, er imot de gamle tradisjonene. Den gamle damen ser hvor viktig det er å få oppfølging gjennom svangerskapet ved å gå til svangerskapskontroll, og å føde ved en helseinstitusjon. Da jeg kom inn på helsestasjonen lå den lille nyfødte jenta i armene hennes under et tradisjonelt tøyestykke som kalles gabi.

Maseret Gari, mora til den nyfødte jenta ved helsesenteret i Kamashi lever ca. 7 – 8 km fra byen. Hun kom til alle svangerskapskontroller hvor hun ble sterkt oppfordret til å føde ved helsesenteret. Da fødselen startet rundt midnatt benyttet hun seg av den tradisjonelle ambulansen: senga hennes ble båret på skuldrene av sterke menn fra hjemmet til helsestasjonen, fulgt av mora og søstera.

Ved helsesenteret fikk Maseret sitt først barn, ei jente. Det var en kald og regnfull dag og da var det ekstra godt at babyen fikk ei strikkelue på hodet og ble tullet



*Maseret er glad for at fødselen er over og at hun fikk ei frisk datter.*

# Holder kirkeledelsen i øra

Tekst og foto: Marit Breen, [maritb@nms.no](mailto:maritb@nms.no)

12.06.2017



Denne gjengen er det verdt å blogge om! Disse fire utgjør gruppen av fem personer som jobber for å fremme kvinners posisjon og stilling i Aira synoden i vest Etiopia. Gruppen er en del av Women Empowerment prosjektet (WEP) i synoden, og har jobbet sammen aktivt siden i fjor.



Arbeidsgruppa i Aira: (f.v.) Leder for kvinne departementet, Almaz Abdeta; leder for avdeling for teologi og misjon, Nagase Siyum; WEP leder Yemaneh Fikadu, vise generalsekretær Endalew Mankir.

## Ingen støvsamler

Gruppas mandat er *Gender Guideline dokumentet* som ble laget av og for alle de seks WEWEP synodene i 2012. Det danner et utgangspunkt for hver synode til å jobbe videre med saker som angår kvinner og deres stilling og posisjon. Dessverre ender mange slike dokument ofte opp på hylla og samler støv. Men ikke i Aira!

Gruppa på fem er nøye utvalgt som rette personer for arbeidet – nemlig å holde sin egen synode i øra i forhold til bestemmelser angående kvinners stilling som til nå finnes på papiret. Dersom ingen 'pusher' og følger opp forblir ofte sakene papirpynt istedenfor praksis. Og uten praksis, ingen forandring.

## Våpen mot undertrykkende praksiser

I første omgang har gruppa sørget for at dokumentet ble et godkjent arbeidsdokument for synoden. Siden et arbeidsdokument danner grunnlag for interne vedtak og lover er dette et viktig første steg på veien. Dokumentet har da status som et slags våpen mot praksis og lover som undertrykker kvinner eller holder dem utenfor i synoden.

Gruppa har valgt å sette inn krefter og ressurser på det første punktet om kvinners representasjon som nevnes i dokumentet. De mener dette danner grunnlag for å jobbe med de andre temaene etter hvert. Dersom flere kvinner sitter i beslutningsorgan håper man at andre saker som angår kvinner også får økt prioritet på agendaen.



De seks kategoriene som nevnes i dokumentet:

- øke kvinners representasjon i beslutningsorgan;
- øke kvinners mulighet for utdanning;
- styrke kvinnedepartementet i synoden;
- bekjempelse av tradisjoner og praksiser som er skadelige for kvinner;
- bedre reproduktiv helse og bekjempelse av HIV/AIDS;
- økt inntektsbringende muligheter for kvinner.



*Almaz Abdeta (t.v) og Yemanesh Fikadu er pågangsdrivere for arbeidet.*

#### **Frimodig forslag til synodeledelsen**

To strategier benyttes parallelt av gruppa i forhold til dette punktet: først og fremst påse at de nåværende 30% følges, og de har fremmet forslag om at andelen økes til 50%. Dette er et frimodig forslag, som de nå avventer et formelt svar på fra synodeledelsen.

For å gi gruppa autoritet og makt til å kunne bidra til endring har de vært strategiske i forhold til hvem som deltar i arbeidet og hvilke posisjoner de har i synoden. Det er ikke nok å ha viktige personer i en slik gruppe dersom de ikke brenner for arbeidet. Men ifølge prosjektlederen i Aira, Yemanesh Fikadu, er ikke dette noe problem:

Arbeidsgruppa i Aira er en av seks slike arbeidsgrupper som hører til i hver av WEWEP sine prosjekt i Vest Etiopia. Disse gruppene er en del av det viktige arbeidet med å skape bærekraftige ordninger og strukturer innad i synoden i forhold til kvinners myndiggjøring og likestilling. Dette er et langsiktig arbeid som ofte går i seige motbakker og som krever tålmodighet og pågangsmot. Vær gjerne med å be for alle disse gruppene i de seks WEWEP synodene!

*”Vise-generalsekretæren vår er en av de fremste vi har som fremmer saker som angår kvinner og knytter dette opp mot teologi på en måte som engasjerer og overbeviser folk. Han er også en respektert og populær mann.”*



*WEWEP leder Jeritu Berhanu (midten) har tro på disse mannfolka: vise generalsekretær Endalew Mankir (t.v) og leder for avdeling for misjon og teologi, Nagase Siyum. De tre gikk sammen på bibelskolen i Aira for nesten 20 år siden og jobber i dag på ulike måter for å bedre kvinners posisjon og muligheter i vest Etiopia.*

# NMS Etiopia kontoret har ny leder

Tekst: Klaus-Christian Küspert, [klausk@nms.no](mailto:klausk@nms.no); foto: Sonja Küspert, [sonjak@nms.no](mailto:sonjak@nms.no)

20.06.2017



**Torsdag 15. juni, ble Ms. Worknesh Genno ansatt som feltkoordinator for NMS Etiopia. Det er et foreløpig sluttpunkt for en lang, men suksessfull omstrukturingsprosess i NMS.**

Det begynte med toppledelsen, så ble nestledere ansatt og i et tredje skritt ble alle andre ansatte innplassert i den nye og mer tidsriktige NMS strukturen. Nå kom altså det foreløpig siste skrittet: utnevnelsen av «feltkoordinatorer» som er ansvarlig for å drive landkontorene administrativt og økonomisk, er personalansvarlige for de lokalt ansatte og er kontaktpersoner for partnere og prosjekter i praktiske og administrative spørsmål.



*Ms. Worknesh Genno, ny ansatt feltkoordinator for NMS Etiopia*

Forandringen var nødvendig da stillingene som lokale representanter ble avskaffet. Noen av oppgavene til de tidligere representantene blir nå ivaretatt av de fire regionale direktørene, andre har blitt overført til feltkoordinatorene. NMS Etiopia faller under regionen for engelskspråklig Afrika, Midtøsten og Pakistan som ledes av undertegnede. Det er NMS sitt ønske at regiondirektøren fortsatt er bosatt i Etiopia, men skal ha et mer overordnet ansvar og være mindre involvert i den daglige kontordriften som nå altså ledes av Ms. Worknesh.

Ms. Worknesh er ikke ukjent for NMS Etiopia. Siden 2007 har hun vært ansatt som regnskapsfører, og har utført dette arbeidet på en utmerket måte. Ms. Worknesh er 43 år gammel, gift og mor til tre barn som alle studerer ved forskjellige universiteter i Etiopia; i tillegg har hun ansvar for to barn fra avdøde søsken. Av utdanning er Ms. Worknesh økonom med mastergrad; videre har hun i flere år holdt på med en nettbasert revisorutdanning i England.

Samme dag som Ms. Worknesh ble utnevnt til feltkoordinator, fikk også Mr. Yadesa Guyasa ny arbeidsbeskrivelse som kasserer og kontormedarbeider. Også Mr. Yadesa har vært ansatt ved NMS i flere år og er en trofast og verdsettet medarbeider.

Med disse utnevnelsene er omorganiseringen ved NMS Etiopia kontoret avsluttet på en god og vellykket måte. Vi ønsker Ms. Worknesh Guds rike velsignelse med den nye oppgaven og det store ansvaret denne innebærer, og oppfordrer dere til å ta kontakt med henne under [nmsethiopia.office@gmail.com](mailto:nmsethiopia.office@gmail.com) (på engelsk) for å gratulere henne med den nye stillingen.